CONFERENȚIARUL UNIV. DR. ING. NICULAI ŞOREA LA A 80-A ANIVERSARE A NAŞTERII SALE

VASILE DIACON

Energeticianul specialist în proiectarea rețelelor electrice de înaltă tensiune şi conferențiarul universitar Niculai Şorea s-a născut în comuna Iaslovăț, din județul Rădăuți din Bucovina, la 7 februarie 1933, ca fiu al gospodarilor Ioan şi Magdalina. A fost premiantul Şcolii primare din Iaslovăț între anii 1940 şi 1946. A intrat prin concurs la prestigiosul Liceu de Băieți „Eudoxiu Hurmuzachi" din Rădăuți, pe care l-a absolvit în 1952, perioadă de mare importanță pentru viitorul său, regăsindu-se între premianții acestei prestigioase şcoli din Bucovina, care avea un corp profesoral de elită, unii profesori fiind veniți aici de la Cernăuți.

În vara anului 1952, prin examen, intră între primii la Facultatea de Mecanică, secția Mecanoenergetică, a Institutului Politehnic din Iaşi. Datorită rezultatelor sale la învățătură şi a încurajării unor renumiți profesori ca D. Mangeron, N. Popinceanu, E. Gaginschi, Th. Câmpan şi alții, termină facultatea cu notarea maximă „Foarte bine" la Examenul de Stat, în primăvara anului 1957, fiind propus cercetător la Institutul Energetic al Academiei Române.

În iulie 1957 se angajează în cadrul Energo-combinat nr. 2 Galați, la Uzina Electrică Galați, unde în numai doi ani avansează de la inginer de serviciu pe centrală, şef al secției termomecanice şi, cu derogare, devine şeful C.E.T. Galați.

Datorită rezultatelor sale, a fost numit Şeful Compartimentului Lucrări Capitale de la Energo-combinat Galați, unde supraveghează şi realizează prima interconectare la Sistemul Energetic Național, prin linii de 110 kV, la Focşani, a sistemelor locale Moldova şi Muntenia, la 24 ianuarie 1959, precum şi a lucrărilor de înaltă tensiune pentru racordarea Dobrogei, prin subtraversarea Dunării, în cablu 110 kV, la Giurgeni.

Analele Bucovinei, **XX**, *2* (41), p. – , Bucureşti, 2013

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

În paralel, a funcţionat ca asistent universitar-asociat la Politehnica Galaţi şi la Grupul Şcolar Tehnic din localitate, contribuind direct la pregătirea unor noi generaţii de ingineri şi tehnicieni.

În perioada de la Galaţi a reuşit, prin concurs, să obţină o bursă pentru aspirantură (doctoratul de atunci) în R.D. Germană, şi a urmat, la fără frecvenţă, cursurile Facultăţii de Ingineri Economişti de la Institutul Politehnic din Bucureşti, iar la Iaşi a fost student la secţia fără frecvenţă a Facultăţii de Matematică. Ca rezultat al activităţii de la Galaţi, a fost numit, prin Ordin al Ministrului Energiei Electrice, prin dispensă de vechime, ca inginer-şef adjunct la I.R.E. Suceava, care se înfiinţase atunci.

La I.R.E. Suceava a condus timp de patru ani activităţile de dezvoltare, realizând infrastructura de bază a sistemului energetic din Bucovina şi zona Botoşani.

Din 1966, trece la proiectarea lucrărilor de înaltă tensiune, ca inginer şef de proiect, alcătuind – în premieră la I.R.E. Suceava – un puternic colectiv de proiectare: Linii de înaltă tensiune, staţii de 110/MT kV, unitate de proiectare care s-a impus rapid pe plan naţional. În această calitate, coordonează şi proiectează peste 30 de linii de 110 kV şi staţiile aferente din actualele judeţe Suceava şi Botoşani

Dintre lucrările sale deosebite, la nivel naţional şi internaţional, trebuie menţionat faptul că a fost şef de proiect complex la Nodul Hidrotehnic Stânca-Costeşti, de pe Prut, pentru toate liniile şi staţiile de înaltă tensiune, din zonă, unde a lucrat mai mulţi ani cu proiectanţii de specialitate de la Leningrad, din fosta U.R.S.S.

Datorită activităţii tehnice şi ştiinţifice, este cunoscut ca un specialist de valoare, pentru lucrările de înaltă tensiune, de către forurile superioare, impunându-se prin numeroase lucrări ştiinţifice de specialitate prezentate la manifestările ştiinţifice naţionale şi internaţionale din domeniul energetic.

În cei 20 de ani cât a lucrat la I.R.E. Suceava, a fost şi cadru didactic asociat al Institutului Politehnic Iaşi, ca şef de lucrări pentru Facultatea de Subingineri, de la seral, care se pregăteau la Suceava.

În 1982, se transferă ca şef de proiect la I.R.E. Bacău, unde a condus timp de trei ani proiectarea lucrărilor pentru liniile de înaltă tensiune din judeţele Bacău, Neamţ şi Vrancea, realizând mai multe proiecte deosebite, în mod special pentru platforma industrială de la Borzeşti.

După înfiinţarea Întreprinderii de Reţele Electrice Botoşani, se transferă, în anul 1985, ca şef al Atelierului de Proiectare, împreună cu soţia sa, Maria Şorea, care era proiectant energetic. Aici a fost inginer proiectant principal specialist şi şef de proiect complex pentru lucrări deosebite, creând şi o unitate puternică de proiectare pentru instalaţii termice, unicat în ţară, cu care realizează lucrări de proiectare în Cluj, Bacău, Bistriţa, Buzău, Focşani şi altele.

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

Din anul 1995, când se pensionează, înfiinţează unitatea sa de proiectare, studii şi consultanţă energetică Energo-proiect, unde, împreună cu soţia sa şi alţi colaboratori de valoare, realizează documentaţie tehnică în domeniul electroenergetic, inclusiv lucrări de 110 kV.

În decembrie 2000, prin Consulatul Român de la Chişinău, a fost numit ca expert tehnic pentru proiectarea lucrărilor de lichidare a avariei în reţelele de înaltă şi medie tensiune din partea de nord a Republicii Moldova, participând direct şi la înfiinţarea Institutului Energo-Project din Chişinău, creat pentru lucrări energetice.

A urmat şi absolvit, cu rezultate remarcabile, mai multe cursuri post-universitare pentru diferite specializări în domeniul proiectării energetice, organizate de Centrul de Perfecţionare din Bucureşti al Ministerului Energiei Electrice şi Institutul Politehnic Bucureşti.

Şi-a susţinut doctoratul la Facultatea de Mecanică a Institutului Politehnic Iaşi, cu teza *Contribuţii la studiul vibraţiilor conductoarelor liniilor electrice aeriene de înaltă tensiune în vederea măririi siguranţei în funcţionare* (1990), având-l conducător ştiinţific pe prof. dr. doc. ing. Nicolae Irimiciuc şi îndrumător de performanţă pe renumitul profesor dr. doc. Dumitru Mangeron, membru corespondent al Academiei Române.

A funcţionat peste 12 ani ca şef lucrări asociat la Institutul Politehnic Iaşi, Facultatea de Mecanică, şi, în perioada 1978–1982, ca delegat la Suceava pentru subingineri.

Din anul universitar 1992–1993 a fost conferenţiar asociat a Universităţii „Ştefan cel Mare” Suceava, Facultatea de Inginerie Electrică, precum şi la Colegiul Universităţii care funcţiona la Botoşani.

Începând cu anul universitar 1995–1996 a fost conferenţiar universitar la Facultatea de Inginerie Electrică a Universităţii „Ştefan cel Mare” din Suceava, fiind atestat prin Ordinul Ministrului Educaţiei Naţionale nr. 5 088, unde a predat patru cursuri de specialităţi energetice diferite, conducând multe proiecte pentru licenţă în energetică, făcând parte din comisiile de licenţă şi doctorate.

În cadrul activităţii didactice de la Universitatea din Suceava a editat, între anii 1997 şi 1999, mai multe lucrări tehnice, ca autor şi coautor, între care să amintim: *Influenţa factorilor climato-meteorologici asupra fiabilităţii LEA*, vol. I, *Acţiunea lor în zona de nord-est a Moldovei* (în colaborare cu C. Bobric); vol. II, *Prescripţii tehnice şi fenomene specifice care solicită elementele LEA* şi vol. III, *Unele metode de creştere a siguranţei în funcţionarea LEA*.

A realizat şi editat cursuri şi îndrumare de proiectare în tehnologia energetică, precum *Tehnologie de ramură*, Suceava, Editura Universităţii „Ştefan cel Mare”, 1999.

Pentru invenţiile şi inovaţiile sale, a obţinut 13 brevete de invenţie şi certificate de inovaţii pentru care primit trei premii naţionale şi două premii regionale.

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

A realizat 208 lucrări ştiinţifice şi tehnice care au fost prezentate, susţinute şi publicate la manifestările naţionale sau internaţionale, în reviste de specialitate, în volume separate sau în postere. Din acest număr foarte mare de lucrări ştiinţifice, care însumează peste 2 850 de pagini, amintim selectiv doar câteva: *Mecanica rigidelor cu aplicaţii în inginerie*, vol. I, *Mecanica rigidului*, în „Revista Energetica", nr. 3, 1979, p. 132; *Contribuţii privind unele metode de calcul ale oscilaţiilor forţate ale conductoarelor LEA sub acţiunea vântului*, în „Revista Energetica", nr. 2–3, 1981, p. 139–144; *Consideraţii privind evaluarea şi zonarea potenţialului energetic eolian pentru judeţul Botoşani*, în „Revista Energetica", supliment, 1989, p. 77–85; *Potenţialul hidroenergetic din judeţul Botoşani şi posibilităţile de valorificare*, în „Revista Energetica", nr. 2, 1989, p. 66–68; *Instabilitatea oscilaţiilor forţate ale conductoarelor LEA de IT sub acţiunea vântului*, RENEL – GTDEE, Simpozionul Naţional al Reţelelor Electrice, Cluj-Napoca, 1996; *Vibraţiile conductoarelor LEA de IT sub acţiunea vântului şi amortizarea lor*, RENEL-GTDEE, Simpozionul Naţional al Reţelelor Electrice, Cluj-Napoca, 3–4 octombrie 1996; *Acţiunea depunerilor de chiciură, polei şi zăpadă moale asupra siguranţei în funcţionare a LEA*, Conferinţa Naţională de Energetică Industrială, Universitatea Bacău, 31 octombrie–2 noiembrie 1996, p. 83–93; *Aspecte actuale privind explicitarea fenomenului de galopare a conductoarelor LEA de IT*, Conferinţa naţională de Energetică Industrială, Universitatea Bacău, 31 octombrie–2 noiembrie 1996; *Unele posibilităţi de reducere a galopării conductoarelor cu ajutorul amortizoarelor cu arc de rezonanţă*, Conferinţa Naţională de Energetică Industrială, Universitatea Bacău, 31 octombrie–2 noiembrie 1996, pag. 106–111; *Sisteme informatice de proces. Contribuţii la funcţia de autodiagnoză şi ghid operator AMC*, RENEL – GTDEE, GSCI-CIT, ISP, FRE Suceava, Simpozionul de informatică în energetică, SIE 1996, Suceava, 1996; *Explicit galloping fenomen – mathematical model*, Power System Conference, Teheran-Iran, noiembrie 1993; *Unele posibilităţi de reducere a consumurilor motoarelor electrice mari utilizate la vehicularea fluidelor"*, Simpozionul Internaţional „Politici energetice pentru o dezvoltare durabilă", ELECTRO 1996, Chişinău, 15–17 octombrie 1996.

Datorită competenţei sale, demonstrate în timp, şi a lucrărilor realizate, a fost ales membru al mai multor organizaţii ştiinţifice şi asociaţii profesionale, între care: membru al Asociaţiei Generale a Inginerilor din România (AGIR), membru al Corpului Experţilor Tehnici din România (CET), expert tehnic la Ministerul Justiţiei; expert tehnic la Colegiul Jurisdicţional a Curţii de Conturi; membru al CIGRE – Paris, membru în Comisia 22 linii electrice HT, membru fondator al Fundaţiei „Octav Onicescu" Botoşani, membru al Societăţii Inginerilor Energeticieni din România, membru al Societăţii Oamenilor de Ştiinţă, membru al Energeticienilor din Moldova, membru al Asociaţiei „Seniorii Electricităţii" Suceava.

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

În mai 2000, a primit de la Editura Tehnică Bucureşti, diploma de „Personalitate a ştiinţei şi tehnicii româneşti”, cu ocazia lansării *Dicţionarului specialiştilor în ştiinţa şi tehnica românească*.

Despre conf. univ. dr. ing. Niculai Şorea şi, în special, despre realizările sale deosebite se găsesc referinţe în diferite cărţii, reviste de specialitate şi cotidiane, cum ar fi: *Bucovina – un istoric al electrificării. Monografia electrificării judeţului Suceava*, Bucureşti, Editura CHIMPREST, 1991; *Bacău – un veac de electrificare. Monografia F.R.E. Bacău*, Bacău, Editura FRE Bacău, 1995; *WHO'S WHO ştiinţa şi tehnica românească*, Bucureşti, Editura Tehnică, 1996; Gh. Şchiopu, *O viaţă de om închinată studiului*, în „Producerea, transportul şi distribuţia energiei electrice şi termice”, nr. 11–12, noiembrie–decembrie 1996, p. 73–75, Bucureşti, C.I.D.E., 1996; Emil Satco, *Personalităţi bucovinene*, vol. VIII, Suceava, Fundaţia Culturală a Bucovinei, 1997, p. 176–178; M. Brăteanu, *Poeţii nu au dispărut cu totul*, în „Monitorul de Botoşani”, 18 martie 1996; V. Timoficiuc, *Gândurile încrustate ale unui energetician*, în „Actualitatea Botoşăneană”, nr. 484, 19 martie 1996; Vasile I. Schipor, *Întoarcerea pe drumul de lumină*, în „Crai nou”, nr. 1 658, 25 iunie 1996; S. Lazarovici, *Dicţionarul scriitorilor botoşăneni*, Botoşani, Editura GEEA, Botoşani, 2000, p. 189–190; *Dicţionarul specialiştilor în ştiinţa şi tehnica românească*, Bucureşti, Editura Tehnică, 2000, p. 289–290; Gh. Şchiopu, *Şcoala Bacăului. 50 de ani de energetică instituţionalizată în Moldova. Jubileul vredniciei*, Bacău, Editura Diagonal-Gadprint, 2001, p. 125; American Biographical Institute, INC. nominalizare ph. dr. Şorea Niculai în *Distinguished Leaderhip Awa*rd, Ediţia 2002, www.edituratehnica.ro/autori.asp, litera Ş, Şorea I. Niculai; Emil Satco, *Enciclopedia Bucovinei*, vol. II, Iaşi–Suceava, Editura Princeps – Biblioteca Bucovinei „I. G. Sbiera”, 2004, p. 458–459; Institutul Naţional Roman pentru amenajări şi folosirea surselor de energie, *Who's who, in domeniul energiei din România*, Bucureşti, Editura IRE Bucureşti, 2006, p. 292–293; Constantin Toni Dârţu, *Personalităţi romane şi faptele lor 1950–2000*, Iaşi, Editura TOP LUX, 2007, p. 92–158; Marian Olaru, *Colegiul Naţional „Eudoxiu Hurmuzachi” 1872-2008*, Rădăuţi, Editura Septentrion, Rădăuţi, 2008, p. 6, 165–167; A. Arie (şi colaboratorii) *Reţele electrice. Calculul mecanic*, Bucureşti, Editura Tehnica, 1987, p. 236, 375, 476; *Personalităţi ale României. Profesori universitari*, dicţionar, p. 44, la nr. 3501.

A primit mai multe distincţii, diplome de onoare şi excelenţă pentru activităţile depuse în decursul anilor în domeniul energetic pentru studiile, invenţiile, inovaţiile şi lucrările de înaltă tehnicitate realizate şi prezentate la manifestări ştiinţifice naţionale şi internaţionale.

Niculai Şorea, pe lângă activitatea ştiinţifică, a scris proză, versuri, articole şi memorialistică, dintre care se pot enumera: *Gânduri incrustate*, Iaşi, Editura Glasul Bucovinei, 1996; *Peste vremi*…., Iaşi, Editura PIM, 2006; *Trecute vremi*…. (în colaborare cu Răduţa Vasilovschi), Iaşi, Editura PIM, 2007; *Partizanul*, în

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

volumul *A fost odată George Muntean*, Bucureşti, Editura Palimset, 2008, p. 127–129; *Un muzician bucovinean la Iaşi*, în volumul *Folcloristul şi bizantinologul preot dr. Florin Bucescu – 75 de ani*, Iaşi, Editura Artes, 2011, p. 75–81; Valentina Becart (coordonator), *Artă sfâşiată. Antologie de poezie (poeţi conzemporani – 73)*, Sibiu, Editura Arhip art, 2011, p. 300–306; *După 55 de ani… Reîntâlnirea colegilor din promoţia 1957 a Facultăţii de Mecanică de la Institutul Politehnic Iaşi*, Iaşi, Editura PIM, 2012; *După 60 de ani… Reîntâlnirea colegilor din promoţia 1952 a Liceului „Eudoxiu Hurmuzachi" din Rădăuţi*, Iaşi, Editura PIM, 2012; *Toamne, toamne... Antologie de poezie*, Iaşi, Editura PIM, 2013.

Niculai Şorea are în lucru monografia *Iaslovăţ – străveche aşezare din Bucovina*.

Pe lângă multe activităţi din domeniile tehnic, ştiinţific, beletristic şi istoric, universitarul Niculai Şorea este şi un activ militant pe tărâmul culturii, fiind legat sufleteşte de Bucovina şi istoria sa, participă activ cu intervenţii documentate sau prezintă cărţi de apariţie recentă la manifestările de sub genericul „Amiaza bucovineana" ale Filialei Iaşi a Societăţii pentru Cultura şi Literatura Română în Bucovina şi la altele de la Rădăuţi, Suceava şi Iaslovăţ.

Omul de cultură Niculai Şorea a adunat, în timp, o bună biblioteca istorică privind Bucovina la care apelează mulţi colegi preocupaţi de istoria ei. Ca bucovinean, a făcut tot ce a putut în decursul vremii pentru zona natală, de la lucrări energetice până la contribuţii pentru realizare şi modernizarea şcolilor din sat, donând peste 700 de volume bibliotecilor din comuna Iaslovăţ, precum şi multe alte cărţi şi documentaţii tehnice de specialitate Universităţii din Suceava, unde a predat cursuri de energetică mulţi ani. A înfiinţat Fundaţia „Speranţa" din Iaslovăţ şi Premiul special „Speranţa", în scopul promovării culturii şi impulsionarea copiilor din sat să urmeze cursuri liceale şi universitare. A contribuit direct şi indirect la refacerea Bisericii din Iaslovăţ, întocmind în mod gratuit toate proiectele, alături de arh. Eusebie Lateş, şi realizând instalaţiile electrice necesare, precum şi donarea unui policandru adus din Grecia.

Împreună cu intelectualii şi sătenii s-a luptat mulţi ani, în calitate de preşedinte al Comitetului pentru reînfiinţarea comunei Iaslovăţ, desfiinţată abuziv în 1968, reuşind ca, la 31 august 2002, să se facă inaugurarea oficială a comunei Iaslovăţ, din judeţul Suceava.

Niculai Şorea este căsătorit cu Maria Şorea, proiectant energetic, din Iaşi, care a devenit o bucovineancă convinsă şi mare admiratoare a tot ce este folclor şi cultură în Ţara Fagilor.

Are o fiică, Carmen-Magdalena Şorea, fost inginer specialist la Direcţia de Telecomunicaţii Galaţi, acum cercetător ştiinţific la Academia Tehnica Militară Regala din Kingston (Canada).

Pentru contribuţia sa, pe multiple planuri, la dezvoltarea comunei Iaslovăţ, timp de peste 50 de ani, a fost declarat, în 2005, Cetăţean de onoare al acestei

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

străvechi aşezări din Bucovina, unde, după cum însuşi mărturiseşte, doreşte să se odihnească alături de părinţii şi strămoşii săi.

La cei 80 de ani abia împliniți, conferenţiarul univ dr. ing. Niculai Şorea este un om plin de elan şi cu multe proiecte de viitor, pe care le aşteptăm realizate.

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)

CONFERENȚIARUL UNIV. DR. ING. NICULAI ŞOREA LA A 80-A ANIVERSARE A NAŞTERII SALE

VASILE DIACON

Dozent Dr.- Ing. Niculai Şorea zum 80. Geburtstag

(*Zusammenfassung*)

Im Artikel *Dozent Dr.- Ing. Niculai Şorea zum 80. Geburtstag* werden das Leben und die Tätigkeit eines zeitgenössischen Bukowiners kurz präsentiert. Er ist am 13. Februar 1933 im Dorf Iaslovăț, im ehemaligen Radautzer Bezirk, als Sohn einer rumänischen Bauernfamilie geboren. Niculai Şorea besucht die Grundschule in seinem Heimatsdorf, dann das „Eudoxiu Hurmuzachi" – Knabenlyzeum in Radautz. Zwischen 1952 und 1957 ist er Student an der Fakultät für Mechanik des Jassier Polytechnikums. Im Laufe der Jahre arbeitet er als Energie-Ingenieur in Galați, Suczawa, Bacău und Botoşani und wird durch die Projektierung einiger wichtigen nationalen Hochspannungsnetze bekannt. Niculai Şorea trug zu verschiedenen Arbeiten in diesem Bereich hauptsächlich bei, wie z. B. das Entwurf der Hauptinfrastruktur des Energiesystems aus der Moldau und der Bukowina oder des Hydrotechnischen Systems in Stânca-Costeşti am Pruth-Fluss, in Zusammenarbeit mit mehreren Fachingenieuren aus Leningrad.

Ausser seiner Tätigkeit als Ingenieur, ist Niculai Şorea auch Assistent, Lektor und Dozent an den Universitäten von Galați, Suczawa und Botoşani, wo er zur beruflichen Ausbildung einer neuen Generation von Ingenieuren und Technikern beiträgt. Er ist Doktor der Fakultät für Mechanik des Jassier Polytechnikums (seit 1990) und Verfasser von über 200 wissenschaftlichen und technischen Facharbeiten.Niculai Şorea hat 13 Erfindungspatente erhalten, die mit regionalen und nationalen Preisen gewürdigt wurden.

Seine Beschäftigungen im wissenschaftlichen Bereich werden von den literarischen ergänzt. Niculai Şorea schreibt auch Prosa, Gedichte und Memorialistik; er hat einige Bände zur Kulturgeschichte der Bukowina schon veröffentlicht und nimmt an dem Kulturleben seiner Heimatprovinz einen tätigen Anteil.

Schüsselwörter und -ausdrücke: Energie-Ingenieur, Energiearbeiten, Infrastruktur des Energiesystems in der Moldau und der Bukowina, Erfindungspatent, Schriftsteller, Kulturförderer.

BDD-A32957 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:56:18 UTC)